

สัตว์น้ำจืดในงานวันประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งที่ ๓๑

เป็นเช่นเดียวกันกับหลายปีที่ผ่านมา ในปี พ.ศ ๒๕๖๒ นี้ กรมประมงร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลและศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ค รังสิต และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง จัดงานวันประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งที่ ๓๑ ในระหว่างวันที่ ๒๘ มิถุนายน ถึง ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๒ บนพื้นที่มากกว่า ๗,๐๐๐ ตารางเมตร ในบริเวณ ชั้น G และสเปล์ก ของศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ค รังสิต การจัดงานครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำรายได้ ทูลเกล้าถวายสมทบทุนมูลนิธิจุฬาภรณ์ ตลอดจนเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์ และเผยแพร่ความรู้วิชาการที่เกี่ยวข้องกับ พันธุ์สัตว์น้ำ ปลาสวยงาม และพรรณไม้น้ำ โดยนำเสนอ จัดแสดง สัตว์น้ำ ในธีม “Aquatic Empire หรือ จักรวรรดิแห่งสัตว์น้ำที่ยิ่งใหญ่”

ในงานประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งที่ ๓๑ นี้ กองวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด ได้มอบหมายให้ กลุ่มวิจัยและพัฒนาสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดลพบุรี ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสุพรรณบุรี ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดลำปาง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดยะลา และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเขต ๕ (สุราษฎร์ธานี) จัดหาสัตว์น้ำจืดที่มีความสวยงาม มีรูปร่างแปลกตา สัตว์น้ำที่หายาก สัตว์น้ำที่มีเอกลักษณ์ หรือเป็นสัตว์น้ำเฉพาะถิ่น ตลอดจนสัตว์น้ำต่างถิ่นที่ กฎหมายคุ้มครอง รวมทั้งสิ้น ๓๐ ชนิด มาเข้าร่วมจัดแสดงในงาน

รายชื่อสัตว์น้ำจืดที่ถูกนำมาจัดแสดง ประกอบด้วย

๑. ปลาคอทรายแถมเล็ก	๑๑. ปลากัดป่าพรุ	๒๑. ปลาจิ้มฟันจระเข้ยักษ์
๒. ปลาค้อแม่น้ำน่าน	๑๒. ปลากระมัง	๒๒. ปลาคะทิงปลา
๓. ปลาค้อสมเด็จพระเทพ	๑๓. ปลาก้างพระร่วง	๒๓. ปลาตูดนา
๔. ปลารากกล้วยจินดา	๑๔. ปลาเคี้ยวขาว	๒๔. ปลากระดี่มุก
๕. ปลารากกล้วยหน้ายาว	๑๕. ปลาเคี้ยวดำ	๒๕. ปลาชิวชิวขวานใหญ่
๖. ปลาแค้ว	๑๖. ปลาสะตือ	๒๖. ปลากระทิงไฟ
๗. ปลากัดลูกทุ่ง	๑๗. กบตาหนาม	๒๗. ปลาแก้มขี้
๘. ปลาข้าหลวง	๑๘. ปลาพลวงชมพู	๒๘. ปลาชะโอน
๙. ปลาจืด	๑๙. ปลาเสือพ่นน้ำ	๒๙. เต่าแอมิลตัน
๑๐. ปลาอย่าดู	๒๐. ปลากระพงลาย	๓๐. เต่ายักษ์แอลิเกเตอร์

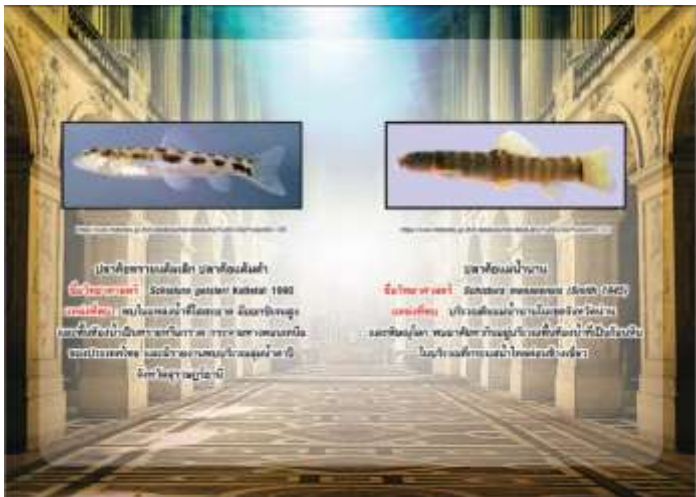
นอกจากกิจกรรมการจัดแสดงสัตว์น้ำจืดตามรายชื่อข้างต้น ซึ่ง ผู้จัดงาน ได้นำมาจัดแสดงในรูปแบบ นิทรรศการภายใต้บรรยากาศ “ภูผา ธารา สุ่มหานที” แล้ว ในงานวันประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งนี้ กองวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพัทลุง ยังได้มีโอกาสสนับสนุนพันธุ์ “ปลาลำปำ” สำหรับการดำเนินกิจกรรม ‘ปล่อยปลาออนไลน์’ เพื่อสำหรับให้ประชาชนที่เข้าชมงานฯ ร่วมบริจาคทรัพย์สมทบทุนฯ ณ บริเวณจัดงานฯ ศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ค รังสิต โดยสามารถปล่อยปลาลำปำลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ณ หาดแสนสุขลำปำ จังหวัดพัทลุง ในเวลาเดียวกันได้

โดยในการจัดงานครั้งนี้ มุ่งเน้นประโยชน์เพื่อให้ประชาชนที่ได้มาเข้าชมได้เห็นถึงความแปลกของสัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์ที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศไทย ตลอดจนสัตว์น้ำต่างถิ่นที่มีหน้าตาไม่เหมือนกับสัตว์น้ำพื้นถิ่นที่เราคุ้นเคยอีกด้วย และเพื่อเป็นการเก็บภาพแสดงความสนใจของประชาชนที่มาเข้าร่วมงานฯ ภาพบรรยากาศของนิทรรศการฯ ตลอดจนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์น้ำจืดนานาชนิด ให้กับประชาชนทั่วไป ที่อาจไม่ได้ไปเข้าร่วมงานในปีนี้ กลุ่มวิจัยและพัฒนาสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจืด จึงขอนำเนื้อหาป้ายความรู้เกี่ยวกับสัตว์น้ำจืดที่จัดแสดงในงานฯ มา post ไว้ ในส่วนท้ายของบทความนี้

สำหรับผู้ที่พลาดโอกาสเข้าชมในงานฯ สามารถแวะมาเข้าเยี่ยมชมสัตว์น้ำจืดชนิดต่างๆ ได้ ที่ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำกรุงเทพฯ [<https://www.facebook.com/BkkAquariumcom>] โดยเมื่อสิ้นสุดการจัดงานวันประมงน้อยเกล้าฯ ครั้งที่ ๓๑ แล้ว สัตว์น้ำจืดบางชนิดถูกนำมาจัดแสดงไว้ที่ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำกรุงเทพฯ กรมประมง

สุดท้ายนี้ ในนามของกลุ่มวิจัยและพัฒนาสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจืด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลจัดการ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำกรุงเทพฯ ขอแสดงความขอบคุณ คณะข้าราชการ เจ้าหน้าที่ บุคลากรในสังกัดกองวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดทุกท่าน ที่สละเวลา ทรัพยากร แรงกาย แรงใจ ตลอดจนมีส่วนร่วมให้ทุกภารกิจในงานฯ บรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งขอแสดงความขอบคุณ คณะผู้จัดงาน ตลอดจนประชาชนที่เข้าชมงานฯ ในครั้งนี้ หากประสงค์แสดงข้อติชม หรือให้คำแนะนำใดๆ เพื่อใช้พัฒนาหรือปรับปรุงการจัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจืด สามารถส่งความคิดเห็นมาในช่องทางออนไลน์ได้ที่ Email : aquarium.bkk@gmail.com หรือช่องทาง facebook fanpage ได้ที่ <https://www.facebook.com/BkkAquariumcom>

*****

ปลาขี้ตัง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Macrobrachium opercularis* (Fowler 1937)
ชื่อสามัญ: Siamese catfish
แหล่งถิ่นกำเนิด: พบปลาชนิดนี้ในทางตะวันตก ๆ ของแหลมอินโดจีนและในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากมีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา และเป็นอาหารที่นิยมของคนหลายชาติ

ปลาริชาพรดา

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Channa maculata* (Bleeker 1851)
ชื่อสามัญ: Emperor snakehead
แหล่งถิ่นกำเนิด: เป็นปลาน้ำจืดที่พบแพร่หลายในเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนในเอเชีย มีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา มีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา มีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา

ปลาหางจุด

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Akara cokeri* (Bleeker 1851)
ชื่อสามัญ: Freshwater gourami
แหล่งถิ่นกำเนิด: พบปลาชนิดนี้ในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นปลาน้ำจืดที่พบแพร่หลายในเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนในเอเชีย มีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา

ปลาริชาพรดา

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Betta splendens* Regan 1910
ชื่อสามัญ: Siamese fighting fish
แหล่งถิ่นกำเนิด: ปลาริชาพรดาเป็นปลาน้ำจืดที่พบแพร่หลายในเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนในเอเชีย มีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา

ปลาริชาพรดา

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Cara aurantivittata* Bleeker 1852
ชื่อสามัญ: Freshwater Catfish
แหล่งถิ่นกำเนิด: เป็นปลาน้ำจืดที่พบแพร่หลายในเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนในเอเชีย มีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา

ปลาริชาพรดา ปลาริชาพรดา ปลาริชาพรดา

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Betta splendens* Regan 1910
ชื่อสามัญ: Siamese fighting fish
แหล่งถิ่นกำเนิด: ปลาริชาพรดาเป็นปลาน้ำจืดที่พบแพร่หลายในเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนในเอเชีย มีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา

ปลาริชาพรดา

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Siamese catfish* (Bleeker 1851)
ชื่อสามัญ: Siamese catfish
แหล่งถิ่นกำเนิด: เป็นปลาน้ำจืดที่พบแพร่หลายในเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนในเอเชีย มีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา

ปลาริชาพรดา

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Aphyoglanis obsoletus* Ng & Kottelat 2013
ชื่อสามัญ: Glass catfish
แหล่งถิ่นกำเนิด: เป็นปลาน้ำจืดที่พบแพร่หลายในเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนในเอเชีย มีถิ่นกำเนิดในลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำเจ้าพระยา

ปลาดีขาว

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Mikiza attu* (Black & Schneider 1951)
ชื่อสามัญ: White Sweetfish
แหล่งกำเนิด: ปลาดีขาวหรือปลาดีในภาษาไทยมีถิ่นกำเนิดจากแม่น้ำโกลกสาขา และลำคลองสาขาของแม่น้ำปิง ในบริเวณที่มีสภาพเป็นต้นน้ำบน ฝั่งขวาที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร และลำคลองสาขา อยู่ในแม่น้ำสายหลัก มีปลาดี (แม่น้ำโกลก) ปลาดีขลุ่ย ปลาดีสี ปลาดีน้ำพร้าวน้ำ และปลาดี และแม่น้ำสายอื่น ๆ หลายน้ำในบริเวณนี้

ปลาดีดำ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Walage micropogon* Ng 2004
ชื่อสามัญ: Black Sweetfish
แหล่งกำเนิด: พบอยู่ในแม่น้ำสายใหญ่ๆในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ของประเทศไทย เช่น แม่น้ำเจ้าพระยาและสาขา แม่น้ำโขงและสาขา แม่น้ำตาปายกับพื้นที่ใกล้เคียงและอื่นๆ

ปลาหมอขม

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Oryzias latipes* (Valenciennes 1842)
ชื่อสามัญ: Siam Mahoei River carp
แหล่งกำเนิด: พบกระจายอยู่โดยรอบพื้นที่ลุ่มน้ำภายในเขตนครหลวงชั้นหนึ่ง พบได้ในช่วงน้ำขึ้นน้ำลงบนทางน้ำตอนบน บริเวณน้ำตกอยู่บริเวณตำบลวัดพิศ และ ๖ และบริเวณลำน้ำคลองเขียน โดยพบได้ในสภาพน้ำจืดน้ำใสไม่ไหลเชี่ยว และน้ำนิ่ง และส่วนใหญ่พบที่บริเวณหนองน้ำตามบ้านเรือน และป่าชายน้ำตามลำน้ำในภาคอีสานตอนใต้ของประเทศไทย และพบที่ไหลจากประเทศอินเดีย มาเป็นจำนวนมาก

เขียดหัวงอน กบตาขน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Megophrys nasuta* (Schlegel 1837)
ชื่อสามัญ: Long Head Horned Frog
แหล่งกำเนิด: พบกระจายอยู่ตามป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง และประเทศพม่าและจีน

ปลาช่อน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Chitali nala* (Bleeker 1851)
ชื่อสามัญ: Glass fish
แหล่งกำเนิด: จัดเป็นปลาที่หายากชนิดหนึ่ง ไม่แพร่หลายพบแต่เพียงในเขตนครหลวงชั้นหนึ่ง และน้ำใส แม่น้ำสายบริเวณที่มีต้นน้ำที่สะอาดและสาขา และแม่น้ำสาย ในบางประเทศพบที่อินเดีย พม่า และประเทศไทย

ปลาตีนทะเลมีหนาม

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Dorythys doria* (Bleeker 1859)
ชื่อสามัญ: Freshwater peacock
แหล่งกำเนิด: พบอาศัยอยู่ในแม่น้ำในแม่น้ำลำคลอง ของจีน พบกระจายอยู่ทางตอนใต้ของจีน

ปลาตะเพียน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Osteochilus pinnatus* (Hamilton 1822)
ชื่อสามัญ: Silver fish
แหล่งกำเนิด: พบแพร่กระจายอยู่ทั่วไปในแม่น้ำสายใหญ่ๆในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย และพบที่แม่น้ำสายหลัก เช่น แม่น้ำปิงและลำน้ำสายในภาคเหนือตอนบน และลำน้ำสายอื่น ๆ หลายน้ำในบริเวณนี้

ปลาเสือพ่นน้ำ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Puntius chitalensis* (Hamilton 1822)
ชื่อสามัญ: Archer fish
แหล่งกำเนิด: จัดเป็นปลาชนิดหนึ่งที่มีถิ่นกำเนิดในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย และพบที่แม่น้ำสายหลัก เช่น แม่น้ำปิงและลำน้ำสายในภาคเหนือตอนบน และลำน้ำสายอื่น ๆ หลายน้ำในบริเวณนี้

เงี้ยวเงี้ยวโมก

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Tilapia zilli* (Duncker, 1904)

ชื่อสามัญ: Banggai rasbora

แหล่งอาศัย: ในประเทศอินโดนีเซียพบปลาเงี้ยวเงี้ยวโมกในบึงที่จังหวัดบังกาลี และจังหวัดนูซาเติงกาเร็ง โดยสามารถนำมารับประทานได้โดยการนำปลาไปทอด และรับประทานกับน้ำพริกที่ปรุงรสเผ็ดร้อน ส่วนอีกชนิดหนึ่งมีถิ่นกำเนิดในบึงโลซานที่จังหวัดบุรีรัมย์โดยมีถิ่นกำเนิดเมื่อ 40-100 ปีมาแล้ว

ปลาดุกตา

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Anguilla bicolor* McCallum 1884

ชื่อสามัญ: Shortfin eel

แหล่งอาศัย: ในประเทศไทยพบได้ตั้งแต่ภาคใต้ถึงภาคกลาง พบที่ประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ส่วนในประเทศไทยพบที่จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดกระบี่ ส่วนในประเทศไทยพบที่จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดกระบี่

ปลากระโทงแทง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Scorpaenopsis argus* (Linnaeus 1758)

ชื่อสามัญ: Angu fish

แหล่งอาศัย: สามารถพบปลาเงี้ยวเงี้ยวโมกในบึงที่จังหวัดบังกาลี และจังหวัดนูซาเติงกาเร็ง โดยสามารถนำมารับประทานได้โดยการนำปลาไปทอด และรับประทานกับน้ำพริกที่ปรุงรสเผ็ดร้อน ส่วนอีกชนิดหนึ่งมีถิ่นกำเนิดในบึงโลซานที่จังหวัดบุรีรัมย์โดยมีถิ่นกำเนิดเมื่อ 40-100 ปีมาแล้ว

ปลากระโทงแทง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Poecilia latipinna* (Steiner 1852)

ชื่อสามัญ: Pearl gourami

แหล่งอาศัย: (เป็นปลาน้ำจืด) พบในบึง และหนองน้ำในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ของประเทศไทย มีถิ่นกำเนิดในประเทศอินเดีย และประเทศพม่า โดยพบในบึงที่มีน้ำขุ่นและมีความอุดมสมบูรณ์ของน้ำ

ปลาน้ำจืด

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Synbranchis orientalis* (Valenciennes 1842)

ชื่อสามัญ: Red steen bunt

แหล่งอาศัย: พบกระจายอยู่ทั่วไปตามแหล่งน้ำจืดในประเทศไทย โดยอาศัยตามบึงหนองน้ำ และลำน้ำสายต่างๆ

ปลาน้ำจืด

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Mastomachus acanthopterus* Steiner 1850

ชื่อสามัญ: Pira sassy eel

แหล่งอาศัย: ในประเทศไทยพบที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยอาศัยตามลำน้ำสายต่างๆ และลำน้ำสาขาต่างๆ

เต่าหัวมีด

ชื่อสามัญ: Alligator snapping turtle **ชื่อวิทยาศาสตร์:** *Macrochelys temminckii*

เป็นสัตว์ที่หายากชนิดหนึ่งที่มีถิ่นกำเนิดในอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Macrochelys* ครอบคลุมถึงเต่าหัวมีดขนาดใหญ่ที่อาศัยในน้ำจืดและน้ำเค็ม มีชื่อสามัญว่า เต่าหัวมีด เต่าหัวมีดขนาดใหญ่ที่มีน้ำหนักตัวมากถึง 200 กิโลกรัม พบในแอ่งแอ่งน้ำจืดในอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ โดยพบที่รัฐฟลอริดาและรัฐมิสซิสซิปปีในอเมริกาเหนือ และที่บราซิลในอเมริกาใต้ เต่าหัวมีดมีรูปร่างเหมือนเต่า แต่มีลักษณะพิเศษคือมีปากที่แข็งแรงมากและสามารถงับเหยื่อได้ โดยไม่ต้องใช้ขาเพื่อจับเหยื่อได้ เต่าหัวมีดมีอายุขัยประมาณ 100-150 ปี และพบที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เต่าหัวมีด

ชื่อสามัญ: Black pond turtle, Spotted pond turtle, Indian spotted turtle **ชื่อวิทยาศาสตร์:** *Geococcyx turki*

เป็นเต่าที่หายากชนิดหนึ่งที่มีถิ่นกำเนิดในทวีปเอเชีย มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Geococcyx turki* ครอบคลุมถึงเต่าหัวมีดขนาดใหญ่ที่อาศัยในน้ำจืดและน้ำเค็ม มีชื่อสามัญว่า เต่าหัวมีด เต่าหัวมีดขนาดใหญ่ที่มีน้ำหนักตัวมากถึง 200 กิโลกรัม พบในแอ่งแอ่งน้ำจืดในทวีปเอเชีย และที่บราซิลในอเมริกาใต้ เต่าหัวมีดมีรูปร่างเหมือนเต่า แต่มีลักษณะพิเศษคือมีปากที่แข็งแรงมากและสามารถงับเหยื่อได้ โดยไม่ต้องใช้ขาเพื่อจับเหยื่อได้ เต่าหัวมีดมีอายุขัยประมาณ 100-150 ปี และพบที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี